

Uchwała Nr IX/3/11
Rady Powiatu Piaseczyńskiego
z dnia 27 października 2011 roku

**w sprawie przyjęcia "Powiatowego Programu Korekcyjno – Edukacyjnego
dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Piaseczyńskim
na rok 2012”**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz. U. 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.), art. 19 pkt 16 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r., Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.), art. 6 ust. 1 i ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) Rada Powiatu Piaseczyńskiego uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się "Powiatowy Program Korekcyjno - Edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Piaseczyńskim na rok 2012", stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Piaseczyńskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej
05-510 Konstancin Jeziorna, ul. Gąsiorowskiego 3

POWIATOWY PROGRAM KOREKCYJNO-EDUKACYJNY DLA
OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE W POWIECIE
PIASECZYŃSKIM NA ROK 2012

Wstęp

Zjawisko przemocy w rodzinie wymaga podjęcia różnych działań mających na celu łagodzenie skutków tego zjawiska. Jednym z podmiotów dążących do zapobiegania skutkom przemocy w rodzinie jest Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Konstancinie – Jeziornie poprzez realizację program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie.

Próbą podjęcia celowych, zamierzonych oraz jednolitych działań na rzecz zapobiegania przemocy w rodzinie jest *ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz ustawa z dnia 10 czerwca 2010 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw*, które zostały uchwalone w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inicjowania i wspierania działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie. Robiąc pierwszy krok ku podniesieniu świadomości społecznej w zakresie zwalczania zjawiska przemocy w rodzinie nadając działaniom z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie ramy prawne, podnosząc tym samym rangę zadań realizowanych przez instytucje rządowe, samorządowe i pozarządowe.

Program powstał w oparciu o dotychczasowy stan wiedzy teoretycznej oraz obserwacje rodziny pod kątem przemocy zarówno w powiecie piaseczyńskim i innych powiatach Polski.

Program korekcyjno-edukacyjny przyjmuje możliwość realizacji w następujący sposób:

- w skróconej wersji 3 miesięcznej,
- w wersji 6 miesięcznej rozszerzonej o elementy metody „Porozumiewania się bez przemocy” Marshalla Rosenberga w formie dodatkowego spotkania omawiającego metodę oraz stosowania tej metody w trakcie ćwiczeń grupowych,

- możliwość skorzystania z konsultacji indywidualnych i spotkań z rodziną dla osób zainteresowanych.

1. Cele programu

Zarówno głównymi jak i szczegółowymi celami programu jest pomoc sprawcom w zaprzestaniu stosowania przemocy poprzez edukację mającą na celu:

- zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie,
- zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie
- uświadomienie sprawcy przemocy czym jest przemoc,
- uzyskanie przez sprawcę przemocy świadomości własnych zachowań przemocowych wobec bliskich,
- rozpoznanie przez sprawcę przemocy sygnałów ostrzegawczych zapowiadających zachowania przemocowe,
- opracowanie „planu bezpieczeństwa” zapobiegającemu użyciu siły i przemocy,
- nabycie nowych umiejętności służących rozwiązywaniu konfliktów, sporów w rodzinie bez użycia agresji,
- naukę umiejętności partnerskiego układania stosunków w rodzinie, uczenie się korzystania z pomocy innych,
- naukę umiejętności konstruktywnego wyrażania uczuć.

2. Podstawa prawna

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. *o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie*
(Dz. U. z 2005 Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),

Ustawa z dnia 10 czerwca 2010 r. *o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw*
(Dz. U. z 2010 Nr. 125 poz.842),

Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. - *Kodeks rodzinny i opiekuńczy*
(Dz. U. z 1964 Nr 9, poz. 59, z późn. zm.),

Ustawa z dnia 26 stycznia 1984 r. - *Prawo prasowe*
(Dz. U. z 1984 Nr 5, poz. 24, z późn. zm.),

Ustawa z dnia 8 marca 1990r. *o samorządzie gminnym*
(Dz. U. z 2001 Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.),

Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990r. *o Policji*
(Dz. U. z 2007 Nr 43, poz. 277, z późn. zm.),

Ustawę z dnia 7 września 1991r. *o systemie oświaty*
(Dz. U. z 2004 Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.),

Ustawę z dnia 6 czerwca 1997r. - *Kodeks karny*
(Dz. U. z1997 Nr 88, poz. 553, z późn. zm.),

Ustawę z dnia 6 czerwca 1997r. - *Kodeks postępowania karnego*
(Dz. U. z 1997 Nr 89, poz. 555, z późn. zm.),

Ustawa z dnia 5 czerwca 1998r. *o samorządzie województwa*
(Dz. U. z 2001 Nr 142, poz. 1590, z późn. zm.),

Ustawa z dnia 5 czerwca 1998r. *o samorządzie powiatowym*

(Dz. U. z 2001 Nr 142, poz. 1592, z późn. zm.),

Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. *o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego*
(Dz. U. z 2005 Nr 31, poz. 266 z późn. zm.),

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* (Dz. U. z 2010 Nr 234, poz. 1536, z późn. zm.);

Ustawa z dnia 12 marca 2004r. *o pomocy społecznej*
(Dz. U. z 2009 Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.);

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. *o przeciwdziałaniu narkomanii*
(Dz. U. z 2005 Nr 179, poz. 1485 z późn. zm.),

Ustawa z dnia 26 października 1982r. *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*
(Dz. U. z 2007 Nr 70, poz. 473, z późn. zm.).

3. Założenia programu

Założeniami programu korekcyjno-edukacyjnego kierowane do sprawców przemocy w rodzinie z powiatu piaseczyńskiego realizowanego przez Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Konstancinie-Jeziornie są:

- działania uprzedzające – poprzez diagnozę, informację, edukację, kierowaną do ogółu społeczeństwa, a także do osób pracujących z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie,
- działania edukacja - przekazywanie wiedzy odbywające się w sposób aktywizujący uczestników, między innymi przez prowadzenie otwartej dyskusji oraz odwoływanie się do indywidualnych doświadczeń,
- działania wspierające - praca nad rozpoznawaniem i zmianą przekonań i postaw osobistych poprzez analizę sytuacji życiowych poprzez kadrę specjalistów,
- działania interwencyjne – opieka i terapia kierowana zarówno do ofiar przemocy w rodzinie oraz pouczanie i izolacja, kierowana do sprawców przemocy w rodzinie.

Problem przemocy w rodzinie jest jednym ze szczególnych problemów społecznych w Polsce trudnym do zdiagnozowania. Z uwagi na szkodliwość i rozmiar zjawiska zadaniem specjalistów jest podjęcie szerokiego, dobrze zorganizowanego, zaplanowanego działania uwzględniającego wiele sfer tj. prewencja, prawo, zdrowie, edukacja, praca socjalna.

4. Kosztorys

Poniższy kosztorys uwzględnia realizację założonych działań na których oparty jest powiatowy program korekcyjno-edukacyjny, aby mógł być w pełni zrealizowany dla dobra społeczeństwa piaseczyńskiego.

1. Przeprowadzenie raz w roku diagnozy wśród mieszkańców powiatu piaseczyńskiego na reprezentatywnej grupie 1000 osobowej poprzez:
 - przygotowanie ankiety,
 - opracowanie wyników.
2. Przeprowadzenie raz w roku diagnozy w szkołach ponad podstawowych na reprezentatywnej grupie 1000 osobowej poprzez:
 - przygotowanie ankiety,
 - opracowanie wyników.

2 500 zł

3. Opracowanie i publikacja materiałów informacyjnych na temat instytucji udzielających pomoc sprawcom przemocy.
4. Udział w kampaniach i konferencjach poświęconych zagadnieniu przemocy w rodzinie.

(łącznie pkt 3 + 4) 2 000 zł

5. Przystosowanie miejsca i warunków do realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego

8 000 zł

6. Przygotowanie pracowników do realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego

5 000 zł

7. Zatrudnienie kadry pracowniczej (dwóch psychologów)
80 000 zł

8. Podnoszenie poziomu kwalifikacji pracowników POIK
poprzez doszkalać kadry pracowników.
5 000 zł

Łączny roczny koszt programu 102 500 zł

5. Realizatorzy

Realizatorami programu korekcyjno–edukacyjnego dla sprawców przemocy przeciwdziałania przemocy w rodzinie na szczeblu Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Konstancinie-Jeziornie przez wzajemne współdziałanie są:

- Ośrodki Pomocy Społecznej,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Sąd Rejonowy,
- Wydział Edukacji Powiatu,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Komisariaty Policji w poszczególnych gminach,
- Zespołem Kuratorskim Służby Sądowej,
- Poradnią Terapii Uzależnień i Współuzależnienia.

W Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Konstancinie-Jeziornie osobami prowadzącymi, program korekcyjno–edukacyjny są kobieta i mężczyzna, ponieważ przy prowadzeniu zajęć współdziałające ze sobą osoby różnej płci pozwala pokazać sprawcom modelową, partnerską relację między kobietą a mężczyzną.

Osoby prowadzące program posiadają wykształcenie wyższe oraz specjalistyczne przeszkolenie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i praktycznych metod oddziaływań psychologicznych.

6. Sposób realizacji

Nabór kandydatów przez Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Konstancinie – Jeziornie do programu korekcyjno-edukacyjnego odbywa się przez samo zgłoszenie się kandydata oraz we współdziałaniu z realizatorami programu na terenie powiatu piaseczyńskiego.

Zadaniem prowadzących w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Konstancinie-Jeziornie przy ul. Gąsiorowskiego 3 są:

1. Rekrutacja uczestników do udziału w programie w trakcie trzech spotkań indywidualny oraz udział w grupie motywacyjnej.
2. Opracowanie reguł uczestnictwa, w formie dokumentu podpisywanego przez uczestników w formie kontraktu,
3. Sporządzenie wstępnej diagnozy indywidualnej w porozumieniu z psychiatrą w celu wykluczenia z zajęć osób z poważnymi zaburzeniami emocjonalnymi, w szczególności z zaburzeniami osobowości pogranicznej i zaburzeniami osobowości antyspołecznej,
4. Prowadzenie zajęć indywidualnych według potrzeb uczestników programu,
5. Prowadzenie zajęć grupowych, 24 sesje w cyklu, dwa cykle w roku. Zajęcia wyszczególnione w programie powinny być prowadzone w małych grupach (od 8 do 12 osób). Łączny czas programu powinien obejmować 60 - 120 godzin zajęć, a przerwy między kolejnymi zajęciami nie powinny być dłuższe niż jeden tydzień,
6. Prowadzenie oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych z zastosowaniem praktycznych ćwiczeń dostarczających korekcyjnych doświadczeń osobistych zmieniających zachowania i postawy,
7. Utworzenie systemu monitorowania zachowania związanego z przemocą u osób uczestniczących w programie w trakcie trwania programu w współdziałaniu z kuratorami sądowymi,
8. Prowadzenie dokumentacji z zajęć:

- list obecności,
 - korespondencji,
 - raportów,
 - sprawozdań, itp.,
9. Dokonanie oceny końcowej postępów uczestników programu korekcyjno-edukacyjnego.

Osoby prowadzące w celu efektywniejszych oddziaływań i obiektywnego spojrzenia na problem przemocy w czasie realizacji programu będą korzystać z własnej superwizji.

W zależności od potrzeb podmiotu program może być realizowany w wersji 6 miesięcznej oraz 3 miesięcznej.

- Wersji 6 miesięczna obejmuje 2 spotkania indywidualne oraz 24 spotkania grupowe 2,5 - 3 godzinne, które odbywają się raz w tygodniu.
- Wersji 3 miesięczna zakłada 2 spotkania indywidualne oraz 12 spotkań grupowych 4 godzinnych plus dodatkowy blok tematyczny 4 godzinny przedstawiający metodę Porozumiewania się bez przemocy Marshalla Rosenberga.

W ramach programu, dla osób zainteresowanych odbywają się także spotkania indywidualne oraz spotkania z rodziną.

Realizacja programu może odbywać się w systemie zamkniętym o stałej liczbie uczestników lub otwartym, gdzie w trakcie trwania programu dołączają nowi uczestnicy przechodząc po kolei wszystkie sesje.

Program prowadzony jest przez dwie osoby – kobietę i mężczyznę. Relacja pomiędzy osobami prowadzącymi staje się w ten sposób modelem komunikacji partnerskiej dla uczestników programu. Obecność kobiety i mężczyzny staje się dodatkowo czynnikiem konfrontującym, ważnym w procesie zmiany zachowania.

Podczas 2 sesji indywidualnych wprowadzających uczestnik zapoznaje zapoznany z celami i przebiegiem programu. Prowadzący zapoznaje się także z sytuacją rodzinną i prawną osoby zgłaszającej się, diagnozując sytuację życiową oraz specyfikę stosowanej przemocy.

Zajęcia grupowe podzielone są na 8 bloków tematycznych, w których poddawana jest analizie jedna z form zachowań przemocowych oraz przedstawiane alternatywne dla niej formy zachowań bez przemocy.

Informacje pozyskane od uczestników są objęte zasadą poufności.

7. Monitoring i sprawozdawczość

Raz w roku będzie dokonywana analiza jakościowa i ilościowa realizacji programu w oparciu o zgromadzone dane przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Konstancinie-Jeziornie.

Monitorowanie realizacji programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość, która dotyczyć będzie:

- instytucji pomagających ofiarom przemocy w rodzinie,
- form udzielanej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
- form działań kierowanych do sprawców przemocy w rodzinie.

Ponadto, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku *o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie*, Rada Ministrów, zobligowana została do przedkładania Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej w terminie do 30 czerwca każdego roku sprawozdania z realizacji programu.

Monitoring co do zmian postaw przemocowych prowadzony jest w trakcie realizacji programu oraz przez 3 lata po jego zakończeniu (raz w roku).

8. Warunki uczestnictwa

Warunkiem przyjęcia do programu jest przyznanie się osoby do stosowania przemocy domowej.

Do programu nie przyjmuje się:

- chorych psychicznie,
- osób z poważnymi zaburzeniami osobowości antyspołecznej oraz zaburzeniami osobowości pogranicznej,
- nałogowych hazardzistów,
- osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, którzy nie przeszli podstawowego cyklu terapii.

Uczestnikami programu są:

- osoby kierowane sędownie, skazani za przestępstwo z art. 207 pra.1 kodeksu karnego (lub inne przeciwko rodzinie, opiece, ze stwierdzeniem sprawstwa przemocy) korzystający z warunkowego zawieszenia wykonywania kary pozbawienia wolności),
- osoby kierowane przez Policję, objęte procedurą Niebieskich Kart,
- osoby kierowane przez pomoc społeczną, organizacje pozarządowe, Kościół, organizacje kościelne i inne instytucje,
- osoby, samodzielnie zgłaszające chęć uczestnictwa w programie.

Osoby przed wejściem do programu podpisują kontrakt określający reguły uczestnictwa w programie zawierające:

- Formalne wymogi dotyczące systematycznej obecności w zajęciach,

- Obowiązek bezpiecznego i zgodnego z zasadami współżycia społecznego zachowania w trakcie uczestnictwa w zajęciach,
- Zobowiązanie do powstrzymania się od przemocowych zachowań i postaw w kontaktach z członkami rodziny i z innymi ludźmi,

Wymóg uznania osobistej odpowiedzialności za fakty stosowania przemocy w rodzinie.

Wobec osób skierowanych decyzją sądu uchylających się od uczestnictwa w zajęciach stosuje się powiadomienie Sądu o tym fakcie.

Fakt dobrowolnego uczestnictwa w programie osób stosujących przemoc, skierowanych przez instytucje, organizacje, rodzinę lub samodzielne zgłoszenie, pozostaje objęty tajemnicą.

Zespół prowadzący:

Dwóch psychologów z ukończonym Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,